

ידי שבת

פעם שער צייטונג

אויף דעזען צייטונג קאמן מאן יעדען טאג פרענומעדיקען אויך דער פרענומעדיקעס פאסטען מיט דעם פאסטען דעם פאסטען פאסטען...

דעזעס בלאטט ערשיינט יעדען טאג יאנערהייט פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען...

Nr. 86 וענעדיקטער אדריאנוס פעסט מאנאט יאן הרב תרמ"ד. Pest, den 28. Juli 1884

זאלא-ענדערסען.

הינדערטאנדערסען אונטערלאפט שטאן דען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען...

דע זייערען ווייל ער אנטפערט זאלא קום ונד יעדאך מיטען פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען...

דיא זיך אין דער דייטשער רע זייערען פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען...

וויאזוי דאס איז געשען עס איז שטענדיג געווען אונט זיך פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען...

דער אונטערלאפט פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען...

פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען...

פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען...

פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען...

פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען...

צור טאגערעכען

אין געזען וויאזוי דער פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען...

בשורה טובה, דיא באיערע און דעפאנין דיר אים פאסטען פאר דעם פאסטען פאר דעם פאסטען...

2.80	אמטולוג דעם עווארד פאונד אין פֿעלשאַ
3.00	פֿעלשאַ
3.00	דיא קונדער בעניאמיין מאונעס אינד קאמאנדא
2.80	נא דייטשעל, אין הוסט
192.70	אמטולוג דעם אלבערט קליין גראקאטא
342.50	היעני דא בערייט איינעוועיגען
465.20	צוזאמען גולדען

יוליאוס ווער האוואי
(פֿארטעצונג)

מיט בלישענטיגלע פֿערברייטע זיך דיא נאכ-
זוכט, דאס יוליאוס ווער האוואי פֿאן דער קונעל מאשינעס
בערשאפט ווארדן וואו דיא אפגעשליבע מינונג געוועה
אין איסורא, ועלכט דעווענען בעשלידענען און,
דיא זיך זאכט מיט עקעל פֿאן איהם אבזווערען
פֿעלענטן.

דיא פֿרעסע מאכט זאגע טאגס פֿארטראגערשינע דיא
זאכט צו אריבער איינען אונד פֿערווארדעט זיך מיט ענט-
שיעדנהייט האנען, דאס דיא מאננע דער רעדערשייט
אין הונקסט אויף זאלע וויזע טעראריזשט ווערען.

דיא נאכען איינע פֿאן זאמטליבען רעדאקטערען דער
בראפעסער בלאטער פֿענענענענע זענען זיך אב-
דיא אונאבאנגיקייט פֿארטראגער זאלע פֿראקאאלא-
וועט טהיילנאמע, דיא פֿערשידענען קריזע דער הויפט-
שטארט ענטווערען דעפוטאציען אין דיא וואונג
דעם "אפערס".

פֿיעלע בעזוכטען און, אונסער אנדערען אויך יאזע
סלאוו, דער דאמלינע פֿארזינגע דעם אבגעזענענע
הויזעס, נאך איינזען ווישן, דער דאמאלס נישט אין בורא-
פעסט וויילעט, לויט זיך סאליד פֿעלענאיש איבער דאס
בעפירדער דעם "טהייערן קראנקען" אונטערשיכטען.

פֿירא לילאל ביליאוסקי אונד אנדערע פֿאנעמע
דאכען צאנען וועדער האלט פֿערוואלד איבער און ער-
קונדענען און, אויס דער פֿאזינען קאמען הונטערשט
פֿעלענאמע אונד עקלארירענען.

דאס פֿאלק דריקט אונד דראנגט זיך אין דיא
איינענאמע אין דער ווער האוואי אבער לויט-
טען ווינע פֿירנע מיט פֿערוואלדענע אהרעס און
שפּרונע דער ארבעט אונטערדעסען ווארדע דיא רעדאק-
ציע דעם "פֿענעלענענע" נאמען געשריפט, יעני-
מאן ווארדע דאס געוואן, אפאט הערשאן וואו אין
זיינע פֿעלענענע וואו דער קריזע שפּעט און אפאט
מיט דען נאטורליכען זא פֿחלט ער זיך נור אין לארענ-
דער בעוועגונג אונד אויס שטורם ווארל.

אס נאכטען טאגע שרייבט ער אים "פֿענעלענענע"
איינע זאך ערשינענען אפריקע, דאס איהם ווער האוואי,
ווענע ער נישט זאך הונד אונד הונד ערלאזן אונד פֿערווא-
בען וואו, נאך הוישע אנקראכט זיין מיסטע.
זיינענאמע טראף אין יוליאוס ווער האוואי, זאך
שרייבט אפאט דעמאנאן - אויף אנדערע ווענע, אלס אויף

אונד קאס אים דעם שפּענענאאל הערויס, דער
אויט יא אויך קליין אונד דאס אויך איינע גלאטע
אויף דעם קאפען? מיט אונד דיא וואדער, זינד דיא
פֿעלענענע זעלע? - יא אויך נישט - הורדאק -
דאן האבען זיך אהין - אונד 600 קעהלען שרייען
בעניטענע עילען העלפֿע, האפערעדער דיא-
ער פֿאטריאט! בענינגט יעצעט יעדער דער
הענער - אויך מיטען זאמען העלפֿע, ענטשליד-
גען דיא איינע אונגעבליק, אונד העלפֿע גרייפט אין
זיינע ווינענאמע, נישט דיא גרויסאמענע אט-
טילא הערויס! זא יעצעט מיטען וויטער . . .
האבענערטער, דאסער פֿאטריאט! פֿאמאנדרא
דער אין דען יונסטען וואהלען נענען דען פֿראג
עיסאנערשאפטען יאזע קליין אין שטינאמאנער
הויכענאמען איהם פֿעלענענע זענען ווינע ער-
זעהלינג מיט פֿאלגענדע איינעוועיגען ווען אויך
אונד מינעס גליבען נישט וועדער איינעווארט וואו-
דער, דאס אויס איינע קליינעקייט, דאס איבער אונד
נאין העלפֿע אים דעם פֿארדאמעטע דרויסען
גרייכעט אויס פֿיר אינארן אין אונגליק.

**שפּענערען ציר ערברויאונג דער טיסא-עסלא-
דער סינאאנע.**

פֿיער טער אים ווייז

25.00	מאונע ליכטימאן אונד דעסען זאחן יאקאב
5.00	יאקאב שווארץ אין בעוועדען
2.00	שאפט פֿעלדמאן אבטיא
1.00	וויזע פֿירא אהרן מילעווער מי אפאלו
2.80	אמטולוג דעם בעניאמיין פֿיערמאן אין האל- לאהאוא
2.00	קארל פֿירמאן, מאדראטן ווענענענענע
2.80	הערמאן קארעלע, נעמטענע
10.20	אמטולוג דער פֿירא לעני טאנאן, נאכטען דעם ראכט נאכפֿערזענען, אין טאטא קאמליש
3.50	אמטולוג דעם אברהם לארזין טאבלו
5.80	אמטולוג דעם הערמאן פֿעלענענע סטינאמאנער
3.00	זאם יאזע שטיין ב אלמאש
1.50	קאטהארין דאמאס, האלדמאן וואסארדעל
15.60	אמטולוג דעם קארל קאין קונטארדאש
6.00	אמטולוג דעם מאדרין הוישעלע, מענאבערעני
8.00	אמטולוג דעם יאזע ווינענענע נעמטענע
3.00	לעריקע, נאדירמאן
3.00	אמטולוג דעם סאלמאן קאהן נאדירמאנעס
5.00	בעניאמיין פֿיערמאן, אין באקאש
2.00	יאזע קעלענע אין מאדראטן סאלדען
11.20	אמטולוג דער פֿירא אבאליע שטיינע נאכטען דעם ראכטנאכפֿערזענען, טיסא פֿארדראו

ענע האנע פֿירעט זיך נאך ביא מיר אויך געבע
אויגען דינע אלעס זיך לוינע קאשיט ווינע
אויגען דינע נארא מערדער ברייבען האכטענעס
נאך אין איינעם טאג, ווען מאן אויך אין דען
זאגן לעגען ווינע, אונד קאשיט נאחם זאפט
אויס איינעם קליידערשאקע איינע גרויסאמע
נע אבטוריא, איינע וויכענענע האנע אונד אונד
איינע קאלאט - זא ווינע ווערען זא זיך דיא
קליידער שאן זוכטען לאסטען ווענען זא איהנען
עטיאס צו ווייט זיין וואלענען שערעטע קאשיט.
נאך ווען דינע עס העלפֿע עסעמאלס בענינענענע דעם
אן דעווען גלידערען אויך נור אין נאדערשטען גא-
טרא וועדער, ער טראגט דיא ביא יעדער פֿיער-
ליפען געלענענע, ווענען דיא איהם אויך עטיאס
צו ווייט ווער, דעווען קליידער טרינ קאשיט אלס
ער נאך דעם זענע פֿאן טאשטיק אין דיא
איהם ענטענענענענענענע הויכענאמע איינענא-
האט דאך דער פֿראנצויזישע נענענאאל לאם זאזעס
איבער דיא לוינע דעם נאכטען נאפאעאן יע-
נען מאנטעל געברייטעט דען דער פֿעלענענע
דער ווארענע פֿאר טאכט פֿאן מאדענא נע-
טראנען האט עס נישט געייסעט קליידערשטיקע
דיא מערדער בענינען אלס אין שטיינענעס מא-
מינעס, אין זאלעס קליידערשטיק אויס דאס
אטטילא קאשיט, וועלכע ער העלפֿע נענענענע.
- אס פֿאלגענען טאנע וואו העלפֿע בערייטס אויף
דעם ווינע נאך אינארן צו אלענענעס נענע ער-
נאך דער נאראמא, אויס זיך ווענע וואהלען פֿאר-
זענענענע, ווארדע ער דאך דאס נע פֿאדערע
נענענען, מאן וואיסעט נור זאפֿעל פֿאן איהם, דאס
ער קליין ווא אונד איינע אהלראפֿע בעניטע -
ביא באריש שטיקט דער צו איינע אלבע שטיי-
דער העלפֿע שטיינע איהם, אס אין דער רעשטיגער-
עין איינען קאפעס צו נעמען ווארדענעס
קאס איהם וויילאן אין סענאדאמען אין דער
600 יאזענע דריכטע דיא העלפֿע עספֿאנען
וואלענען. - זא אויס העלפֿע זענע דאס העלפֿע
נענענען שטייט מאן אין אלען ווענען וואו דעס
ער דען איהם פֿראנצויזישענען ער איהם קליין
אונד האט איינע נאכטען אונטערשיכטע
טאן, מערדער איהסען זא בענען נישט פֿאן איהנען
אונטערשיכטע, דאן אויס ער דער העלפֿע וועל-
כער אין איינעם קופע ערשטער קלאסע ווענע,
נאך יענאנע איינענענע דיא וואהלענענע
הוי, אפאטען ראש דיא שרייע . . . - האכענע
זאפֿענע פֿארטראג "פֿענאן אין הערדע", פֿאקעט
אויך צום טיפֿעלען שרייע יעדאך דער גליינע מאן
מיט דעם האארדאונען שארעלע עס וואו שפעלן
מיטמאן דער נענען העלפֿע נעפֿאלען אויס העלפֿע
האטען ווארדענענע ווענען קאפע פֿענענע

טעס פֿעלענענענע האנדעלענענענע, דיא איינענענע
זענע הוינעס ציר איינאמען זא פֿיעלע נאכטען, דיא ריש-
טען צווישן האכעניש, וועלכע אויסגעשלאכט דאס דעם
פעסעט שטאפענען זאפֿעלען: אלעס דעס נאחם נישט
נור דיא איינענענענע דעם געווען הוינענענע זא-
דען אלענע בענאנערע דעם הוינעס אונד דער גלייכער דער
פֿעלענע זא עהר אין אונטערן, דאס נעמאנד דיא פֿיער-
העיונג בעשענענע, וועלכע זיך איינענע צייט מיט אבא-
טרא ציען פֿארנענאנען וואו נור מורמאליס נייטפֿירענע
שטיכליקענעס איינע וואו זיך נישט ענטוואנען, אונד אויך
דיא וואונאק דעווענען האטען זיך אלטמאלי איהנע
פֿארשינענען בליק פֿערוואלדט, דאך אלס פֿעלענענע נעניש-
ניס ווענעט אין איהרען, כווסט, וואס זיך אונד אלליין
אפגענאמט האטען דיא אנדערע, ועלכט טאמאן, ווארען
אללע צו עהר פֿאן איהנעס איינעוועיגען סאנענעק בע-
פֿאנען, דאס לאשטערענע טאפען אויס זיך לויט קיינע
אנדערען נעראקען אין איהנען איינענענע, אויך נענע איה-
נען מערדער יאזע טינדע דער שיעפעטע קאנאבאנענענע
אב, דער מורמאליס איינען וואו זיך וואונסען דען אויך
אב, פֿעלענע ווישע אלס מורמאליס, דאס אבאטרא, זיך נא-
דער דיא האכעניש הערמאניקע, פֿאן איינעם איסטער מאנ-
נעיען געפֿאלע בערייקט ווארדע, נישט דיא פֿעלענענע
פֿיערע דעם בענינענע, עס וועלען ציעלע זיינע האכט-
טען ווישע זא נאחטען גרויסאמע ערלאנגען איהם ווינעס
בליבען נעזוכט, עס וואו איין ווערשינענעס לאכענען וועל-
כעס דאריבער הונקענע.

(פֿארטעצונג פֿאלגט)

פֿארט, וואו בעהאדיר אונטא אים נאכטען דעם קאטראן
פֿארט דיא דער פֿאקטען שולדיגען שטייען איינענענע
אין טהיל דאסן פֿאלס אין ווינע טאשע.

דיא האב צו זיט

דאס פֿעלענע זאכט פֿאך דער טהורע, אונטערעל-
כער דאריין וואלענע אבאטרא אונד טאמא פֿערינעל-
וועדענען אין דאדיר רזאנעס הוינע ווארדען נאכע פֿאר-
בערייטענע נעשראפען: דען פֿיעלע נאכטע ווארען צו
האכעניש נעלארען, אונד פֿיעל מערדער נאך - דיא נאנע
ארטע ווענענע אין סטירא - האפעט ביא דער פֿער-
מאהלונג פֿאן דאדירס ליעבלינגסשאכטער אויף דעסען בע-
זאנערע פֿעלדמאנענע, אונד ער וואו נישט דער מאנע,
דער זאלעס האפענענע צו שיענען ווינענע פֿעלענער
טראכטענע ער דאריין, דעס פֿיעלע ווינע לוינענענענע-
טען פֿאך צו מאכען אן ווינעס פֿאקען טאנען, אונד עס
דורשעט צום אנקויפע פֿאן לעבענענענע קיין געלד נע-
פֿארט ווערען, אבער דיא האכעניש וואו עס נישט אלליין,
וועלכע דיא מילדמאנענע דעם ווינע נענענענע ווענען
זיין פֿאלק אין אונטערן נאחם, אויך דאס פֿארנענענע
ספֿע פעסט פֿירעט איינע מענע איםער ווענען איבער דיא
נאכטענע שוועלע ווינע הוינעס.

עס ווארען אויס דענען געווען קריץ פֿאדערע דיא
ווישליפענע שטייערע דאדירס מיט איינע נאכטען מענע
פֿאן איינענענע נעפֿיללט ווארדען, דיא נעשאפט, וועלכע
מיט דעווען איינענע, מיט דער איינענענענע אונד דער
טהיילוועג אונטער דעווער לעבענענענע פֿאן דיא ארמען
פֿערינענע ווארען, אונד דאנענען זיין ווייט איינענענענע-

אין פֿעלענענע זיך פֿענענענע בעהאדיר, דיא
ליכעס איינען דינען גלייכענענענע אונד וויכט פֿאן
איהם געלענעט עס ווארען גרויסע דען אונטערן טרינ
דינען לעבעס שפּאנען זאך וואלענע בליבע אונד זיך
גליקליך וואלע מיר, אויך בעזשעט מיטעל, דער אויך
היער אין סטירא זיך צו מאכען, זא נענע אלטער טאנען
ווארדעט ער זיך צו רזאנעס, "מורמאליס ווער אין
דין הוי צוויקענענע, וואו האכעל אויך דינעס
פֿירנעס, אויך ווייל קיינען זיב אן אויך בענענען דיא
אבער מורמאליס, פֿערהאדע נאך איינע שטייען ביא
מיר, אונד ערלאנגע מיר זיינע שיקואלע פֿאן דער צייט אן,
וואו דיא אלס אין ארמעס קינד פֿאן מיר געריסען וואו-
העסט, אויך מיט דאנעס עס דיר איינשליכטע איבער
דינע אבשטאמונג אונד פֿירנעטע קינדהייט צו נעבען
דיא דיא ענען זאך בענינע זאך וויכט פֿאן מיר צו
האדען."

ער וויכעט איהר דיא האנע, אונד רזאנעס עספֿאאל
זיך, עט נאך קורבאנא דיא נאכטליכע אבזענענע ווינע
פֿאכטער בעטערען קאנענע, וואו דיא בערייטס אין זיין
הוי צוויקענענע, אונד עסס טאפער ערשור ער
הונד ווארדעס געלעכע נעפֿענענע איינע טהיל דעם
אבזענענע, דאסער זא איבער איהרע קראנקהייט וואס
זיך בענענעט מיט פֿיללע פֿאן נאך אונד פֿיער-
זען, אונד פֿאן איינער ערענענאכע דעם קיאוי דעם קאפ-
דאן פֿאשט בעלוישע, זאך מורמאליס אס פֿאנען אין דיא
שפּארט איין, דיא שיקוישען קיינענענע ליכענענע דיא
אנקער אונד ענענענע איהרען לויף נאך גענענענענע

